SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:609

av Cecilia Engström (KD)

En fungerande arbetsmarknad i hela Öresundsområdet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att gränspendlare mellan Sverige och Danmark får likvärdiga rättigheter vid arbetslöshet och uppsägning som andra arbetstagare på den nordiska arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att göra socialförsäkringsreglerna för gränspendlare mer flexibla när en person kombinerar arbete i ett nordiskt land med mindre arbete eller uppdrag i ett annat nordiskt land, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en utökad möjlighet till individuella undantag från socialförsäkringsreglerna för gränspendlare när reglerna annars leder till oskäliga eller orimliga konsekvenser för den enskilde eller arbetsgivaren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en mer sammanhållen arbetslöshetsförsäkring för gränspendlare för de nordiska länderna, så att inbetalda avgifter och kvalificering till ersättning i större utsträckning kan tillgodoräknas över gränsen, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning som syftar till att säkerställa att pensionssparande och pensionsutbetalningar för personer som har arbetat i båda länderna inte beskattas dubbelt och att beskattningen blir förutsebar för den enskilde, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Öresundsregionen är en gemensam arbetsmarknadsregion. Varje dag pendlar människor mellan Skåne och Själland för att arbeta, samtidigt som företag på båda sidor av sundet är beroende av kompetens från hela regionen. För att denna arbetsmarknad ska fungera

krävs att våra trygghetssystem och skatteregler också är anpassade till människors verklighet.

Riksdagen har konstaterat att ett Norden utan gränshinder är en prioriterad fråga och att det ska vara enkelt att leva, studera, arbeta och driva företag över gränserna. Arbetsmarknadsutskottet hänvisade vid behandlingen av tidigare förslag till det nordiska samarbetet och den svensk-danska deklarationen om ökat samarbete i Öresundsregionen från 2025.

Det är positivt att samarbetet finns. Men för den enskilde gränspendlaren är det resultatet som räknas. Regler som fungerar var för sig i Sverige och Danmark kan tillsammans skapa situationer där människor hamnar mellan systemen.

Det gäller inte minst socialförsäkringarna. En person kan exempelvis ha sin huvudsakliga anställning i Danmark men samtidigt arbeta en mindre del av tiden i Sverige. EU-regler innebär i vissa situationer att en relativt liten del av arbetet i bosättningslandet kan påverka vilket lands socialförsäkringssystem personen tillhör. För den enskilde kan konsekvenserna bli stora och även arbetsgivaren kan drabbas av betydande kostnader.

Riksdagen har tidigare avslagit förslag om större flexibilitet och fler undantag, och socialförsäkringsutskottet hänvisade till tidigare ställningstaganden. Men just gränsöverskridande arbetsliv förändras snabbt. Fler arbetar på distans, kombinerar anställningar och har uppdrag på båda sidor av Öresund. Regelverket behöver därför kunna hantera verklighetens arbetsmarknad bättre.

Möjligheten till individuella undantag bör också stärkas. Undantag ska inte vara en genväg runt reglerna, men det måste finnas möjlighet att undvika orimliga konsekvenser när en person under många år har tillhört ett lands socialförsäkring och förändrade arbetsförhållanden plötsligt leder till att hela försäkringstillhörigheten förändras.

Även arbetslöshetsförsäkringen behöver fungera bättre för gränspendlare. Sedan den 1 oktober 2025 bygger den svenska arbetslöshetsförsäkringen på ett inkomstvillkor i stället för det tidigare arbetsvillkoret. Det förändrar förutsättningarna för många arbetstagare, men gränsöverskridande situationer kräver fortfarande att systemen fungerar tillsammans.

En gränspendlare ska inte kunna hamna i ett läge där avgifter har betalats in under lång tid men där tidigare arbete eller medlemskap i ett annat nordiskt land inte får tillräckligt genomslag vid arbetslöshet. Sverige bör därför tillsammans med Danmark verka för att kvalificering och försäkringshistorik i större utsträckning kan tas med över gränsen.

Det finns också kvarvarande problem kring beskattning av pensioner. Det nya svensk-danska skatteavtalet har förbättrat flera delar av skattereglerna för gränspendlare, men skatteutskottet har samtidigt konstaterat att det fortfarande finns situationer där pensionssparande kan beskattas vid olika tidpunkter i Sverige och Danmark.

För den som har arbetat och sparat till pension i båda länderna ska det inte behöva vara oklart vilket land som har rätt att beskatta pensionen eller vara risk för att samma pensionskapital i praktiken beskattas två gånger. Sverige bör därför tillsammans med Danmark se till att reglerna ger ett tydligt skydd mot dubbelbeskattning och ger en förutsebar beskattning genom hela livet.

För Kristdemokraterna är det självklart att människor ska kunna arbeta, ta ansvar och bygga sin försörjning utan att möta onödiga gränshinder. Öresundsregionen ska vara en gemensam arbetsmarknad i praktiken, inte bara på papperet.

Sverige bör därför driva på för konkreta förändringar av socialförsäkringar, arbetslöshetsförsäkring och pensionsbeskattning. Det handlar inte om att skapa nya system, utan om att få de befintliga systemen att fungera för människor som faktiskt lever och arbetar över gränsen.

Cecilia Engström (KD)